

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Aspectos xurídico-laborais en materia de igualdade		Código	760492007
Titulación	Mestrado Universitario en Xestión e Dirección Laboral (Plan 2011)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público Especial			
Coordinación	Lopez Arránz, María Asuncion	Correo electrónico	a.larranz@udc.es	
Profesorado	Carril Vázquez, Xosé Manuel Lopez Arránz, María Asuncion	Correo electrónico	xose.manuel.carril.vazquez@udc.es a.larranz@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia ten por obxecto o estudo dos aspectos xurídico laborais en materia de igualdade, tales como os diferentes tipos de discriminación e o tratamento xurídico laboral que a nivel internacional, comunitario, estatal e autonómico ten esta materia.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Xestionar todas as cuestións relativas ao ámbito das relacións laborais.
A8	Adquirir coñecementos para unha idónea organización laboral nos cadros de persoal.
A9	Tomar decisións e buscar solucións consensuadas a problemas complexos relativos á situación socio-laboral da empresa.
A11	Elaborar planes de Recursos Humanos, coherentes co obxectivo a acadar.
A15	Coñecer as respostas da Administración fronte aos incumprimentos laborais e ser capaz de participar no procedemento administrativo sancionador.
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vencelladas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións (e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan) a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B6	Adquirir un coñecemento amplo das institucións básicas do ámbito socio-laboral especialmente do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.
B7	Desenvolver os coñecementos, habilidades e aptitudes que permitan unha idónea dirección e xestión laboral.
B8	Saber recoñecer os aspectos económicos da Seguridade Social e das Relacións Laborais.
B9	Desenvolver a capacidade de organización, planificación e toma de decisións.
B13	Coñecer os dereitos e obrigas dos traballadores e as distintas formas de extinción do contrato de traballo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Xestionar todas as cuestións relativas ao ámbito das relacións laborais.	AP2		
Adquirir coñecementos para unha idónea organización laboral nos cadros de persoal.	AP8		
Tomar decisións e buscar solucións consensuadas a problemas complexos relativos á situación socio-laboral da empresa.	AP9		
Elaborar planes de Recursos Humanos, coherentes co obxectivo a acadar.	AP11		
Coñecer as respostas da Administración fronte aos incumprimentos laborais e ser capaz de participar no procedemento administrativo sancionador.	AP15		
Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.		BP1	
Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.		BP2	
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vencelladas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.		BP3	
Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.		BP4 BP5	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			CM1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			CM3
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			CM4
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			CM7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			CM8
Adquirir un coñecemento amplo das institucións básicas do ámbito socio-laboral especialmente do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.		BP6	
Desenvolver os coñecementos, habilidades e aptitudes que permitan unha idónea dirección e xestión laboral		BP7	
Saber recoñecer os aspectos económicos da Seguridade Social e das Relacións Laborais		BP8	
Desenvolver a capacidade de organización, planificación e toma de decisións.		BP9	
Coñecer os dereitos e obrigas dos traballadores e as distintas formas de extinción do contrato de traballo		BP13	

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1.- CONCEPTO E MODALIDADES DE DISCRIMINACIÓN.	Concepto. A igualdade na Constitución. Distintas modalidades de discriminación: por razón de sexo e acoso laboral.
TEMA 2.- FONTES DA DISCRIMINACIÓN.	Internacionais. Comunitarias. Estatales. Autonómicas.
TEMA 3.- POLÍTICAS ESTATALES DE IGUALDADE.	Conciliación da vida laboral e familiar. Traballo en igualdade de mulleres e homes.
TEMA 4.- POLÍTICAS AUTONÓMICAS DE IGUALDADE.	Fomento da contratación indefinida.

TEMA 5.- MEDIDAS DE IGUALDADE NA ORDE LABORAL, SOCIAL E PROCEDIMENTAL.	Diferentes plans de igualdade: estatais e autonómicos. Procedementos laborais dirixidos a protexer a igualdade.
TEMA 6.- A IGUALDADE COMO MEDIDA DE RESPONSABILIDADE SOCIAL EMPRESARIAL.	Responsabilidade social empresarial no sector público e na empresa privada.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	B3 B4	1	6	7
Estudo de casos	A9 A11 A15 B7 B9	4	5	9
Discusión dirixida	B1	8	4	12
Sesión maxistral	A8 A2 B2 B6 B13	10	15	25
Proba obxectiva	B5 B8 C1	2	5	7
Eventos científicos e/ou divulgativos	C4 C7 C8	2	0	2
Presentación oral	C3	2	10	12
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas?". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa. A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.

Eventos científicos e/ou divulgativos	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Traballos tutelados Estudo de casos Discusión dirixida Sesión maxistral Proba obxectiva	Desenvolvemento da materia teórica no ámbito práctico, axudando ao alumno a trasladar de forma correcta os coñecementos aprendidos á resolución de casos prácticos. Participación do profesor nas discusións para desenvolver o aspecto crítico do alumno. Formar ao alumno na resolución práctica dos temas teóricos e na súa exposición. Axudar á elección de temas complementarios aos coñecementos adquiridos para a súa exposición e presentación individual ou colectiva. Novas metodoloxías técnicas no desenvolvemento da lección maxistral.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Presentación oral	C3	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.	15
Traballos tutelados	B3 B4	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas?". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.	40
Estudo de casos	A9 A11 A15 B7 B9	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.	10
Discusión dirixida	B1	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.	8

Sesión maxistral	A8 A2 B2 B6 B13	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.	15
Proba obxectiva	B5 B8 C1	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa. A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.	10
Eventos científicos e/ou divulgativos	C4 C7 C8	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.	2

Observacións avaliación

El alumno tendrá opción a presentarse a un examen final, en el caso de que no participase en los trabajos relacionados en el programa. El examen estará compuesto de una parte práctica y una teórica, todo ello sobre una calificación de diez. En las fechas oficiales establecidas por el Centro.

Fontes de información

Bibliografía básica	- ARUFE VARELA, A. (2008). La igualdad de mujeres y hombres en Alemania. Estudio comparado de la legislación alemana con la legislación española, y traducción castellana. Netbiblo - CABEZA PEREIRO, J (2007). Prohibición de discriminación en las condiciones de trabajo. Temas Laborales, nº 91 - LÓPEZ ARRANZ, A. Y MILLOR ARIAS, P. (2010). Algunas reflexiones sobre el papel de la mujer inmigrante en el trabajo. Tirant lo Blanch. Monografías 734. Cuestiones actuales sobre el trabajo de la mujer y su prot. socia - LÓPEZ ARRANZ, A. Y MILLOR ARIAS, P. (2010). A medición do tempo de traballo (remunerado e sen remunerar) da muller no sistema de contas nacional. Facultad de Ciencias del Trabajo. Anuario núm. 1 - MARTÍNEZ GIRÓN, J., ARUFE VARELA, A., CARRIL VÁZQUEZ, X. M. (Última edición). Derecho del Trabajo. Netbiblo - MONTOYA MELGAR, A. (2006). Igualdad entre mujeres y hombres en el trabajo: políticas y normas. Revista Española de Derecho del Trabajo, nº 129 - PÉREZ DEL RÍO, T. (2007). La función de los interlocutores sociales y de la negociación colectiva en la Ley Orgánica de Igualdad Efectiva entre Mujeres y Hombres 3/2007. Los planes de igualdad en la empresa. Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos sociales, nº extra &quot;Igualdad efectiva entre mujeres - RODRÍGUEZ ESCANCIANO, S. (2008). La familia en el ámbito jurídico-laboral. Situación y protección. Tirant lo blanch - SALA FRANCO, T. Y OTROS (2008). Comentarios a la Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la Igualdad Efectiva de Mujeres y Hombres. La Ley

Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías